

This question paper contains 13 printed pages]

HA—37—2023

FACULTY OF COMMERCE

B.Com. (Third Year) (Sixth Semester) EXAMINATION

APRIL/MAY, 2023

(New Course)

MANAGEMENT ACCOUNTING

Paper-II B.C. 6.2

(Thursday, 20-04-2023)

Time : 10.00 a.m. to 1.00 p.m.

Time—Three Hours

Maximum Marks—75

N.B. :— (i) Attempt all questions.

(ii) Use of simple non-programmable calculator is allowed.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) साधा नॉन-प्रोग्रामेबल कॅल्क्यूलेटर वापरण्यास परवानगी आहे.

1. You are given the following figures to Raju Ltd. for the year 2020 : 20

Items	Budgeted	Actual
Sales	2,00,000	2,40,000
Direct materials	80,000	1,00,000
Direct wages	28,000	20,000
Administrative Exp.	28,000	40,000
Finance Expenses	8,000	6,000
Selling Expenses	20,000	28,000
Total Cost	1,64,000	1,94,000

P.T.O.

WT

(2)

HA—37—2023

Profit Before Tax	36,000	46,000
Tax	8,000	10,000
Net Profit after tax	28,000	36,000

Prepare Responsibility Accounting Report for the Profit Centre showing therein variances from budget in absolute figures and also in percentage form :

राजु लि. ने आपणास 2020 या वर्षाची माहिती खालीलप्रमाणे दिली आहे :

पद	अंदाजपत्रकीय	प्रत्यक्ष
विक्री	2,00,000	2,40,000
प्रत्यक्ष सामग्री	80,000	1,00,000
प्रत्यक्ष मजुरी	28,000	20,000
प्रशासन खर्च	28,000	40,000
वित्तीय खर्च	8,000	6,000
विक्री खर्च	20,000	28,000
एकूण परिव्यय	1,64,000	1,94,000
करापूर्वीचा नफा	36,000	46,000
कर	8,000	10,000
करानंतर निव्वळ नफा.	28,000	36,000

वरील माहितीवरून लाभ केन्द्राचा उत्तरदायित्व लेखाकर्म अहवाल तयार करून त्यात परिपूर्ण संख्येच्या व प्रतिशत स्वरूपातील विचलने (variances) दर्शवा.

2. From the following Trading and Profit & Loss A/c of Naresh Trading Co. for the year ended 31st December 2020 and 2021, you are required to prepare common size income statement :

15

Trading and Profit & Loss Account

Particulars	2020	2021	Particulars	2020	2021
Cost of good sold	60,000	75,000	Net sales	80,000	100,000
Administrative Exp.	2,000	2,000			
Selling Exp.	3,000	4,000			
Net Profit	15,000	19,000			
	80,000	1,00,000		80,000	1,00,000

31 डिसेंबर, 2020 व 2021 रोजी संपणाऱ्या वर्षासाठीचे नरेश ट्रेडिंग कंपनीचे व्यापार व लाभालाभ लेखा खाली दिला आहे. त्यावरून तुम्ही सामान्य आकार आय विवरण तयार करा :

व्यापार व लाभालाभ लेखा

विवरण	2020	2021	विवरण	2020	2021
विक्रीचा परिव्यय	60,000	75,000	निव्वळ विक्री	80,000	1,00,000
शासकीय खर्च	2,000	2,000			
विक्री खर्च	3,000	4,000			
शुद्ध नफा	15,000	19,000			
	80,000	1,00,000		80,000	1,00,000

P.T.O.

WT

(4)

HA—37—2023

Or

(किंवा)

The following are the financial statements of Mahesh Co. Ltd.

Profit & Loss A/c

Particulars	₹	Particulars	₹
Opening Stock	1,600	Sales	1,80,000
Purchase	80,000	Closing stock	2,000
Carriage	2,400		
Gross Profit	98,000		
	1,82,000		1,82,000
Office Exp.	40,000	Gross Profit	98,000
Administrative Exp.	46,000		
Selling Exp.	11,000		
Net Profit	1,000		
	98,000		98,000

Balance Sheet

Liabilities	Amount	Liabilities	Amount
Capital	16,000	Fixed Assets	6,000
Reserve	3,000	Stock	2,000
P/L A/c	1,000	Debtors	3,000
Bank Overdraft	2,000	B/R	5,000
Creditors	2,000	Bank	8,000
Bills Payable	6,000	Cash	6,000
	30,000		30,000

WT

(5)

HA—37—2023

Calculate :

- (i) Current Ratio
(ii) Debtors Turnover Ratio
(iii) Stock Turnover Ratio
(iv) Gross Profit Ratio.

महेश कंपनी लि. ची वित्तीय विवरणे खालीलप्रमाणे आहेत :

लाभालाभ लेखा

विवरण	रु.	विवरण	रु.
प्रारंभिक स्कंध	1,600	विक्री	1,80,000
खरेदी	80,000	अंतिम स्कंध	2,000
वाहतुक	2,400		
सकल नफा	98,000		
	1,82,000		1,82,000
कार्यालय व्यय	40,000	सकल नफा	98,000
प्रशासनिक व्यय	46,000		
विक्री व्यय	11,000		
निव्वळ व्यय	1,000		
	98,000		98,000

स्थिती विवरण

देयता	रु.	संपत्ती	रु.
भांडवल	16,000	स्थिर संपत्ती	6,000
संचिती	3,000	स्कंध	2,000

P.T.O.

WT

(6)

HA—37—2023

नफा-तोटा खाते	1,000	ऋणको	3,000
अधिकोष अधिविकर्ष	2,000	प्राप्य विपत्र	5,000
धनको	2,000	अधिकोष	8,000
देय विपत्र	6,000	रोख	6,000
	30,000		30,000

आगणन करा :

- (i) चल अनुपात
- (ii) अधमर्ण आवर्त अनुपात
- (iii) स्कंध आवर्त (उलाढाल) अनुपात
- (iv) सकल लाभ अनुपात.

3. From the following balance sheet of Raman Ltd. for the year ended on 31st December 2020 and 2021, you are required to prepare comparative balance sheet : 15

Assets	2020 (₹)	2021 (₹)
Goodwill	10,000	8,000
Land and Building	20,000	15,000
Plant	18,000	38,200
Trade Investment	2,000	7,000
Sundry Debtors	12,000	18,000
Stock	17,000	15,600
Bills Receivable	3,000	3,600
Cash at Bank	3,400	5,600
Preliminary Expenses	2,000	1,400
	87,400	112,400

Liabilities	2020	2021
Equity share capital	40,000	60,000
8% Preference share capital	20,000	10,000
General Reserve	4,000	6,000
Capital Reserve	1,000	5,000
Profit & Loss A/c	2,600	5,400
Proposed Dividend	5,600	7,800
Sundry Creditors	5,000	9,400
Bills Payable	2,000	1,200
Liability for Expenses	1,600	1,200
Provision for taxation	5,600	6,400
	87,400	1,12,400

31 डिसेंबर, 2020 आणि 2021 रोजी संपणाऱ्या वर्षासाठी रमण ली. चे स्थितीविवरण खाली दिले आहे तुम्हाला तुलनात्मक स्थितीविवरण तयार करावयाचे आहे :

संपत्ती	2020 (₹)	2021 (₹)
ख्याती	10,000	8,000
भूमी व इमारत	20,000	15,000
यंत्र	18,000	38,200
व्यापारी गुंतवणूक	2,000	7,000
विविध ऋणको	12,000	18,000
स्कंध	17,000	15,600

P.T.O.

WT

(8)

HA—37—2023

प्राप्य विपत्रे	3,000	3,600
अधिकोषस्थ रोख	3,400	5,600
प्रारंभिक व्यय	2,000	1,400
	87,400	1,12,400
देयता	2020	2021
समता भाग भांडवल	40,000	60,000
8% पूर्वाधिकार भाग भांडवल	20,000	10,000
सामान्य संचिती	4,000	6,000
भांडवल संचिती	1,000	5,000
लाभालाभ लेखा	2,600	5,400
आयोजित लाभांश	5,600	7,800
विविध उत्तमर्ण	5,000	9,400
देय विपत्र	2,000	1,200
खर्चाकरिता देयता	1,600	1,200
कर तरतूद	5,600	6,400
	87,400	1,12,400

Or

(किंवा)

Prepare an estimate of working capital requirement from the following information of a trading concern :

(i) Annual Sales	2,00,000 units
(ii) Selling Price	₹ 16 per unit
(iii) Percentage of net profit on sales	25%

- (iv) Average credit period allowed to customers 8 weeks
(v) Average credit period allowed by suppliers 4 weeks
(vi) Average stock holding in terms of sales requirement 12 weeks
(vii) Allow 10% for contingencies.

खाली दिलेल्या एका व्यापारी संस्थेच्या माहितीवरून आवश्यक अनुमानित कार्यकारी भांडवल तयार करा :

- (i) वार्षिक विक्री 2,00,000 नग
(ii) विक्री किंमत ₹ 16 प्रति नग
(iii) विक्रीवरील निव्वळ नफ्याचे प्रतिशत प्रमाण 25%
(iv) ग्राहकांना मान्य करण्यात आलेला उधारीचा सरासरी कालावधी 8 आठवडे
(v) पुरवठादारांनी मान्यता दिलेला उधारीचा सरासरी कालावधी 4 आठवडे
(vi) विक्रीच्या आवश्यकतेनुसार सरासरी स्कंध धारणा कालावधी 12 आठवडे
(vii) संभाव्य खर्चासाठी 10% मान्य.

4. The Ganesh Ltd. provides you the following figures relating to production cost for the year 2021 : 15

Items	Budget ₹	Actual ₹
Direct Materials	2,40,000	1,60,000
Direct Wages	80,000	96,000
Sundry Supplies	4,000	3,200
Indirect Wages	64,000	56,000
Maintenance of Machine	32,000	40,000
Depreciation	8,000	8,000
		P.T.O.

WT

(10)

HA—37—2023

Motive Power	40,000	48,000
Production Manager Salary	24,000	32,000

Prepare responsibility accounting report for production cost centre showing therein variances from budget in absolute figures also in percentage form :

गणेश लि. ने आपणास 2021 या वर्षाची उत्पादन परिव्ययाची माहिती खाली दिली आहे :

पद	अंदाजपत्रकीय ₹	प्रत्यक्ष ₹
प्रत्यक्ष सामग्री	2,40,000	1,60,000
प्रत्यक्ष मजुरी	80,000	96,000
विविध पुरवठा	4,000	3,200
अप्रत्यक्ष मजुरी	64,000	56,000
यंत्राचे भरणपोषण	32,000	40,000
घसारा	8,000	8,000
गामक शक्ती	40,000	48,000
उत्पादन व्यवस्थापकाचे वेतन	24,000	32,000

वरील माहितीवरून उत्पादन परिव्यय केंद्राचा उत्तरदायित्व लेखाकर्म अहवाल तयार करून त्यात परिपूर्ण संख्येच्या व प्रतिशत स्वरूपातील विचलने दर्शवा.

Or

(किंवा)

‘Abhijeet’ Company Ltd. is considering the purchase of a new machine.

Two alternative machine (A & B) have been suggested each having an initial cost of ₹ 2,00,000/-

WT

(11)

HA—37—2023

Cash Inflow

Year	Machine A (₹)	Machine B (₹)
1	80,000	1,00,000
2	70,000	80,000
3	50,000	60,000
4	40,000	60,000

The company has a target or return on capital of 12% and the present value of ₹ 1 at 12% discount is as given below :

Year	Present Value
1	0.893
2	0.797
3	0.712
4	0.635

On this basis you are required to compare the net present value of the machines and advice suggest which machine should be purchased employing discounted cash flow method.

‘अभिजीत’ प्रमंडळ मर्यादित एक नविन यंत्र खरेदी करण्याचा विचार करित आहे. दोन पर्यायी यंत्रे (‘अ’ आणि ‘ब’) सुचविण्यात आली असून प्रत्येक यंत्राचे मूळ किंमत 2,00,000 रु. आहे.

P.T.O.

रोख अंतर प्रवाह

वर्ष	यंत्र 'अ'	यंत्र 'ब'
1	80,000	1,00,000
2	70,000	80,000
3	50,000	60,000
4	40,000	60,000

प्रमंडळाने भांडवल्यावर 12% दराने मिळकतीचे लक्ष निश्चित केले आहे. 12% अपहार लक्षात घेऊन 1 रु. चे वर्तमान मूल्य खालीलप्रमाणे राहिल :

वर्ष	वर्तमान मूल्य
1	0.893
2	0.797
3	0.712
4	0.635

वरील माहितीच्या आधारे यंत्राच्या शुद्ध वर्तमान मूल्याची तुलना करा आणि अपहारित रोख प्रवाह पद्धतीचा वापर करून कोणते यंत्र खरेदी करावे या संबंधीचा सल्ला द्या.

5. Write short notes on (any two) :

10

- Advantage of Ratio Analysis
- Factors determining requirement working capital
- Need of Capital Budgeting
- Classification of Ratio.

खालीलवर थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही दोनवर) :

- (i) अनुपात विश्लेषणाचे फायदे
- (ii) कार्यकारी भांडवल तयार करण्याचे घटक
- (iii) भांडवलीय अंदाजपत्रकाची गरज
- (iv) अनुपाताचे वर्गीकरण.